Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (szósta izba)

z dnia 11 czerwca 2026 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Zapobieganie wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy i finansowania terroryzmu – Dyrektywa (UE) 2015/849 – Wspólne wymogi dotyczące podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów – Dyrektywa (UE) 2021/2167 – Artykuł 10 – Umowa cesji pakietu kredytów zagrożonych – Uregulowania krajowe nieprzewidujące formy pisemnej dla tego rodzaju umów ani poddania cesjonariusza nadzorowi ostrożnościowemu

W sprawie C-65/25

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Tribunale di Brindisi (sąd w Brindisi, Włochy) postanowieniem z dnia 22 października 2024 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 29 stycznia 2025 r., w postępowaniu:

IFIS NPL INVESTING SpA

przeciwko

JM,

OT,

VR,

CL,

TRYBUNAŁ (szósta izba),

w składzie: I. Ziemele, prezeska izby, A. Kumin (sprawozdawca) i S. Gervasoni, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

* Język postępowania: włoski.

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu JM, OT, VR i CL – L. Bardaro i S. Bardaro, avvocati,

– w imieniu rządu włoskiego – S. Fiorentino, w charakterze pełnomocnika, którego wspierał M. Cherubini, avvocato dello Stato, E. Cicatelli i C. De Nicola, procuratori dello Stato,

– w imieniu Komisji Europejskiej – A. Manzaneque Valverde, P.A. Messina i D. Triantafyllou, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni prawa Unii, w szczególności w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, a także zasad skutecznej ochrony, przejrzystości i dobrej wiary.

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy IFIS NPL INVESTING SpA (zwaną dalej „Ifis”) a JM, OT, VR i CL w przedmiocie egzekucji, w drodze egzekucji z nieruchomości, wierzytelności, którą Ifis, jak twierdzi, posiada względem tych czterech osób.

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 2015/849

3 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. 2015, L 141, s. 73), mająca zastosowanie ratione temporis do sporu w postępowaniu głównym, określa w art. 2 własny zakres stosowania. I tak, zgodnie z tym art. 2 ust. 1 dyrektywę 2015/849 stosuje się do instytucji kredytowych, instytucji finansowych oraz osób fizycznych lub prawnych, o których mowa w pkt 3 tego przepisu.

4 Artykuł 3 tej dyrektywy przewiduje:

„Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

»instytucja kredytowa« oznacza instytucję kredytową, zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 [z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. 2013, L 176, s. 1)] […];

»instytucja finansowa« oznacza:

a) przedsiębiorstwo inne niż instytucja kredytowa, które prowadzi co najmniej jeden z rodzajów działalności wymienionych w pkt 2–12 oraz w pkt 14 i 15 załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE [z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. 2013, L 176, s. 338)], w tym działalność kantorów wymiany walut;

[…]”.

Dyrektywa 2013/36

5 Załącznik I do dyrektywy 2013/36, zatytułowany „Wykaz rodzajów działalności podlegających wzajemnemu uznawaniu”, stanowi w pkt 2–12, 14 i 15:

„2. Udzielanie kredytów, w tym między innymi: kredyt konsumencki, umowy kredytowe dotyczące nieruchomości, faktoring z regresem lub bez, finansowanie transakcji handlowych (w tym forfeiting).

3. Leasing finansowy.

4. Usługi płatnicze […].

5. Emisja innych środków płatności […].

6. Gwarancje i zobowiązania.

7. Obrót na własny rachunek lub na rachunek klienta dowolną z następujących pozycji:
   a) instrumentami rynku pieniężnego (czekami, wekslami, certyfikatami depozytowymi itp.);
   b) dewizami;
   c) opcjami i terminowymi umowami na instrumenty finansowe typu »futures«;
   d) instrumentami stopy procentowej i wymiany walutowej;
   e) zbywalnymi papierami wartościowymi.

8. Uczestniczenie w emisji papierów wartościowych i świadczenie usług związanych z taką emisją.

9. Doradztwo dla przedsiębiorstw gospodarczych w zakresie struktury kapitałowej, strategii przemysłowej i kwestii z nimi związanych, jak również doradztwo i usługi dotyczące łączenia się oraz nabywania przedsiębiorstw gospodarczych.

10. Pośrednictwo na rynku pieniężnym.

11. Zarządzanie portfelem i doradztwo inwestycyjne.

12. Przechowywanie papierów wartościowych i administrowanie nimi.

[…]

14. Przechowywanie w sejfach.

15. Emisja pieniądza elektronicznego”.

Dyrektywa 2021/2167

6 Artykuł 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2167 z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów oraz w sprawie zmiany dyrektyw 2008/48/WE i 2014/17/UE (Dz.U. 2021, L 438, s. 1), zatytułowany „Przedmiot”, stanowi:

„Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne ramy i wymogi dotyczące:

a) podmiotów obsługujących kredyty, które realizują prawa kredytodawców wynikające z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samą nieobsługiwaną umow[ę] o kredyt, sporządzoną przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii i działają w imieniu nabywcy kredytu;

b) nabywców kredytów nabywających prawa kredytodawcy wynikające z nieobsługiwanej umowy o kredyt, lub samą nieobsługiwaną umowę o kredyt, sporządzoną przez instytucję kredytową z siedzibą w Unii”.

7 Artykuł 2 tej dyrektywy, zatytułowany „Zakres stosowania”, stanowi w ust. 5:

„Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

[…]

d) przeniesienia praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt, lub przeniesienia samej umowy o kredyt, które miało miejsce przed dniem, o którym mowa w art. 32 ust. 2 akapit pierwszy”.

8 Artykuł 10 wspomnianej dyrektywy, zatytułowany „Stosunek z kredytobiorcą, zawiadomienia o przeniesieniu i późniejsze zawiadomienia”, przewiduje w ust. 1 określone wymogi ciążące na nabywcach kredytów i podmiotach obsługujących kredyty w ich stosunkach z kredytobiorcami. Ten art. 10 wymienia w ust. 2 elementy, które nabywca kredytu lub podmiot obsługujący kredyty mają obowiązek przekazać kredytobiorcy, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, po przeniesieniu praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt.

9 Artykuł 32 tej dyrektywy, zatytułowany „Transpozycja”, ma następujące brzmienie:

„1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, do dnia 29 grudnia 2023 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują one Komisji [Europejskiej] tekst tych przepisów.

2. Państwa członkowskie stosują przepisy, o których mowa w ust. 1, od dnia 30 grudnia 2023 r.

[…]”.

10 Artykuł 33 dyrektywy 2021/2167, zatytułowany „Wejście w życie”, stanowi:

„Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*”.

Prawo włoskie

11 Zgodnie z art. 106 ust. 1 decreto legislativo n. 385 – Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia (dekretu ustawodawczego nr 385 w sprawie tekstu jednolitego ustaw w dziedzinie bankowości i kredytu) z dnia 1 września 1993 r. (GURI nr 230 z dnia 30 września 1993 r., dodatek zwyczajny nr 92), w brzmieniu mającym zastosowanie do sporu w postępowaniu głównym, „[p]rowadzenie działalności w zakresie udzielania finansowania w jakiejkolwiek formie wobec ogółu społeczeństwa jest zastrzeżone dla licencjonowanych pośredników finansowych, wpisanych do specjalnego rejestru prowadzonego przez [Banca d’Italia (bank Włoch)]”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

12 Spółka Ifis wszczęła przed Tribunale di Brindisi (sądem w Brindisi, Włochy), który jest sądem odsyłającym, postępowanie egzekucyjne z nieruchomości przeciwko JM, OT, VR i CL, powołując się na zabezpieczoną nieruchomościami wierzytelność względem tych osób. Ifis podnosi, że nabyła tę wierzytelność w następstwie kilku kolejnych cesji. Zgodnie z informacjami zawartymi w postanowieniu odsyłającym rzeczona wierzytelność wywodzi się z nakazu zapłaty wydanego w 1997 r. na rzecz włoskiego banku.

13 Sąd odsyłający wyjaśnia, po pierwsze, że spółka Ifis przedstawiła sądowi umowy cesji wierzytelności zawierające łącznie wykazy wierzytelności będących przedmiotem tych cesji. Te umowy cesji, mimo że zostały zawarte w formie pisemnej, nie zostały jednak zawarte w formie dokumentu urzędowego ani w formie uwierzytelnionego dokumentu prywatnego. W każdym razie są one pozbawione pewnej daty, na którą można się powołać wobec osób trzecich.

14 Po drugie, z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika, że wiele dokonanych w tej sprawie cesji wierzytelności miało miejsce między podmiotami, z których nie wszystkie są wpisane do rejestru pośredników finansowych, o którym mowa w przepisie cytowanym w pkt 11 niniejszego wyroku, i podlegających nadzorowi ostrożnościowemu banku Włoch. Taki wpis wymagałby posiadania specjalnej organizacji wewnętrznej do celów prewencyjnych, zgodnie z przepisami krajowymi w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

15 Zdaniem sądu odsyłającego rodzi to nawet wątpliwość co do tego, czy spółce Ifis faktycznie i zgodnie z prawem przysługuje wierzytelność, na którą powołuje się ona na poparcie swojego powództwa.

16 W tym względzie sąd odsyłający zastanawia się nad zgodnością z prawem Unii, w szczególności w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy, uregulowań krajowych mających zastosowanie do umów cesji pakietu kredytów zagrożonych, w świetle których to uregulowań należy oceniać zawisłą przed nim sprawę.

17 Te uregulowania krajowe nie przewidują bowiem ani wymogu sporządzenia tego rodzaju umów w formie pisemnej, a tym bardziej w formie dokumentu urzędowego lub uwierzytelnionego dokumentu prywatnego, ani też właściwych zasad dotyczących nadania dokumentowi pewnej daty.

18 Ponadto wspomniane uregulowania krajowe nie nakładają na cesjonariuszy pakietu kredytów zagrożonych obowiązku bycia wpisanym do rejestru pośredników finansowych, a zatem nie są oni w rzeczywistości zobowiązani do zastosowania się do przepisów krajowych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy, którym podlegają osoby fizyczne i prawne wpisane do tego rejestru, ani do podjęcia środków w zakresie organizacji wewnętrznej wymaganych w związku z takim wpisem. Tacy cesjonariusze nie podlegają również nadzorowi ostrożnościowemu sprawowanemu przez bank Włoch.

19 Sąd odsyłający zastanawia się zatem, czy takie uregulowania krajowe rozpatrywane jako całość nie są sprzeczne z prawem Unii w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy. Gdyby tak było, powstaje również pytanie, jakie konsekwencje należałoby z tego wyciągnąć, a w szczególności, czy wielokrotne cesje wierzytelności mające miejsce w ramach zawisłej przed nim sprawy mogłyby zostać uznane w całości lub w części za nieważne, a przynajmniej za bezskuteczne, w związku z czym tytuł egzekucyjny powołany przez Ifis na poparcie jej powództwa należałoby uznać za nieistniejący.

20 Sąd odsyłający dodaje, że uregulowania krajowe mające zastosowanie w zawisłej przed nim sprawie są wcześniejsze niż uregulowania, które zapewniły transpozycję dyrektywy 2021/2167 do włoskiego porządku prawnego i które weszły w życie w dniu 13 sierpnia 2024 r. Od tego czasu takie wątpliwości co do zgodności uregulowań krajowych z prawem Unii zostały rozwiane, a cesje pakietu kredytów zagrożonych podlegają obecnie bardziej kompleksowym uregulowaniom. W tym kontekście sąd odsyłający zastanawia się jednak, czy tę dyrektywę można interpretować w ten sposób, że ma ona częściowo retroaktywny skutek.

21 W tej sytuacji Tribunale di Brindisi (sąd w Brindisi) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy należy uznać – a jeśli tak, to na jakich warunkach – że prawo Unii, w szczególności przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy, a także ogólne zasady skuteczności ochrony, przejrzystości, obiektywnej dobrej wiary oraz wynikające z nich obowiązki informacyjne stoją na przeszkodzie uregulowaniom krajowym dotyczącym cesji kredytów zagrożonych w większej liczbie (lub kumulatywnej) – mającym zastosowanie w konkretnej sprawie i obowiązującym przed przyjęciem [dekretu ustawodawczego] nr 116 z dnia 30 lipca 2024 r., który wszedł w życie w dniu 13 sierpnia 2024 r. i transponuje dyrektywę [2021/2167] – i mającym następujące cechy:

a) nie przewidują formy pisemnej pod rygorem nieważności lub formy pisemnej ad probationem, w szczególności w postaci dokumentu urzędowego lub poświadczonego dokumentu prywatnego, a w każdym razie sposobów sporządzenia dokumentu, które mogą zapewnić jego datę pewną; dotyczy to w szczególności sytuacji, w której dłużnik, którego dotyczy cesja, jest konsumentem;
b) nie przewidywały do czasu wejścia w życie wspomnianego wyżej dekretu żadnego obowiązku wpisu do rejestrów [osób fizycznych i prawnych] podlegających nadzorowi w odniesieniu do podmiotów, które prowadzą działalność w zakresie cesji wierzytelności w większej liczbie, ponieważ nie prowadzą one działalności finansowej, jak stwierdził [Corte suprema di cassazione] [(sąd kasacyjny, Włochy)], a zatem są również automatycznie wyłączone z zakresu przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy ze względu na brak obowiązku sporządzenia dokumentu urzędowego?

2) Czy w przypadku, gdy Trybunał stwierdzi istnienie sprzeczności, opisane uregulowania prawa Unii nakładają, w celu ochrony skuteczności interesów wspólnotowych, radykalną sankcję w postaci nieważności:
a) cesji dokonanych w czasie obowiązywania ram prawnych poprzedzających przyjęcie dekretu transponującego [dyrektywę 2021/2167];
b) pełnomocnictw do dochodzenia wierzytelności udzielonych podmiotom, które nie są wpisane do rejestru [osób fizycznych i prawnych] podlegającego nadzorowi niezależnego organu sektorowego i którym powierzono weryfikację przestrzegania przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy?”.

W przedmiocie dopuszczalności

22 Rząd włoski i Komisja twierdzą, że niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest niedopuszczalny.

23 Zdaniem rządu włoskiego przedstawienie przez sąd odsyłający krajowych ram prawnych jest niepełne i w niektórych kwestiach błędne. Istnieje również niepewność co do dokładnego przedmiotu pytania drugiego. Ponadto rząd ten i Komisja podnoszą, że przepisy prawa Unii, o których wykładnię wniesiono, nie zostały wskazane w sposób wystarczająco precyzyjny.

24 W tym względzie należy przypomnieć, że w ramach ustanowionej w art. 267 TFUE współpracy między Trybunałem i sądami krajowymi wyłącznie do sądu krajowego, przed którym zawisł spór i który powinien przyjąć na siebie odpowiedzialność za mające zapaść orzeczenie sądowe, należy dokonanie oceny, w świetle szczególnych okoliczności sprawy, zarówno konieczności wydania orzeczenia w trybie prejudycjalnym po to, aby tenże sąd krajowy był w stanie wydać swoje orzeczenie, jak i znaczenia dla sprawy pytań zadanych Trybunałowi. W konsekwencji, jeżeli zadane pytania dotyczą wykładni prawa Unii, Trybunał jest co do zasady zobowiązany do wydania orzeczenia (wyrok z dnia 28 listopada 2024 r., ENGIE Deutschland, C-293/23, EU:C:2024:992, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo).

25 Konieczność dokonania wykładni prawa Unii użytecznej dla sądu odsyłającego wymaga, aby sąd ten określił okoliczności faktyczne i prawne, na tle których wyłoniły się przedstawione przezeń pytania, albo co najmniej wskazał stan faktyczny stanowiący podstawę sformułowania tych pytań (zob. wyroki: z dnia 26 stycznia 1993 r., Telemarsicabruzzo i in., C-320/90 do C-322/90, EU:C:1993:26, pkt 6; a także z dnia 16 października 2025 r., Braila Winds, C-391/23, EU:C:2025:799, pkt 30).

26 Informacje przedstawione w postanowieniu odsyłającym mają pozwolić, po pierwsze, Trybunałowi na udzielenie użytecznej odpowiedzi na pytania zadane przez sąd krajowy, a po drugie, rządom państw członkowskich oraz innym zainteresowanym podmiotom na skorzystanie z prawa do przedstawienia uwag przysługującego im na podstawie art. 23 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Rolą Trybunału jest czuwanie, aby prawo to zostało zachowane, przy uwzględnieniu faktu, że na mocy wymienionego artykułu zainteresowanym podmiotom doręcza się jedynie postanowienia odsyłające (wyrok z dnia 16 października 2025 r., Braila Winds, C-391/23, EU:C:2025:799, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).

27 W niniejszej sprawie wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zawiera opis stanu faktycznego i prawnego sporu w postępowaniu głównym wystarczający do spełnienia tych wymogów i pozwala zrozumieć powody, dla których sąd odsyłający powziął wątpliwości w przedmiocie wykładni prawa Unii i uznał za konieczne wystąpienie do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. Ponadto, co się tyczy argumentu rządu włoskiego, zgodnie z którym przedstawienie prawa krajowego jest niekompletne, a nawet błędne, z utrwalonego orzecznictwa wynika, że zadaniem Trybunału w ramach systemu współpracy sądowej ustanowionego na podstawie art. 267 TFUE nie jest kwestionowanie ani weryfikowanie prawidłowego charakteru wykładni prawa krajowego dokonanej przez sąd krajowy, do której dokonania to sąd krajowy jest wyłącznie właściwy (zob. podobnie wyrok z dnia 12 grudnia 2024 r., Volvo Group Belgium, C-436/23, EU:C:2024:1023, pkt 18 i przytoczone tam orzecznictwo).

28 W związku z tym niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

29 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy prawo Unii, w szczególności dyrektywy 2021/2167 i 2015/849, a także zasady skutecznej ochrony, przejrzystości i dobrej wiary należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniom krajowym odnoszącym się do cesji pakietu kredytów zagrożonych, które w odniesieniu do okresu poprzedzającego upływ terminu transpozycji dyrektywy 2021/2167 nie przewidywały, że takie umowy powinny być zawierane w formie pisemnej, i z których wynikało, że osoby fizyczne lub prawne, których działalność polega na dokonywaniu takich cesji wierzytelności, nie były objęte nadzorem ostrożnościowym przez organ krajowy właściwy w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

30 W pierwszej kolejności, co się tyczy dyrektywy 2021/2167, należy zauważyć, że jej art. 10 przewiduje określone wymogi spoczywające na nabywcach kredytów nieobsługiwanych i na podmiotach obsługujących kredyty nieobsługiwane w ich relacjach z kredytobiorcami. W szczególności art. 10 ust. 2 wspomnianej dyrektywy wymienia informacje, które nabywca kredytów lub podmiot obsługujący kredyty powinien przekazać kredytobiorcy, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku, po przeniesieniu praw kredytodawcy wynikających z nieobsługiwanej umowy o kredyt lub samej nieobsługiwanej umowy o kredyt.

31 Należy jednak zauważyć, że dyrektywa 2021/2167, przyjęta w dniu 24 listopada 2021 r., zgodnie z jej art. 32 i 33 weszła w życie w dniu 29 grudnia 2021 r., a termin jej transpozycji upłynął w dniu 29 grudnia 2023 r.

32 Ponadto, o ile zgodnie z art. 32 ust. 2 tej dyrektywy państwa członkowskie stosują środki przyjęte w celu jej transpozycji od dnia 30 grudnia 2023 r., o tyle z jej art. 2 ust. 5 lit. d) wynika, że nie ma ona zastosowania do przeniesienia praw kredytodawcy wynikających z umowy o kredyt lub przeniesienia samej umowy o kredyt, które miało miejsce przed dniem 29 grudnia 2023 r.

33 Ponieważ z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, wydaje się wynikać, że okoliczności stanowiące podstawę sporu w postępowaniu głównym miały miejsce przed dniem 29 grudnia 2023 r., dyrektywa 2021/2167 nie ma zastosowania ratione temporis do tego sporu.

34 W zakresie, w jakim sąd odsyłający rozważa nałożenie z mocą wsteczną wymogów przewidzianych w art. 10 dyrektywy 2021/2167, należy zauważyć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przed upływem terminu transpozycji dyrektywy państwom członkowskim nie można zarzucać, że nie przyjęły środków wykonujących tę dyrektywę w swoim porządku prawnym (wyrok z dnia 5 maja 2022 r., BPC Lux 2 i in., C-83/20, EU:C:2022:346, pkt 22 i przytoczone tam orzecznictwo).

35 O ile, również zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, państwa członkowskie, do których skierowana jest dyrektywa, są zobowiązane w okresie przewidzianym do jej transpozycji do powstrzymywania się od przyjmowania przepisów, których charakter poważnie zagraża osiągnięciu celu tej dyrektywy (wyrok z dnia 25 stycznia 2022 r., VYSOČINA WIND, C-181/20, EU:C:2022:51, pkt 75 i przytoczone tam orzecznictwo), o tyle dyrektywa może wywoływać bezpośrednie skutki jedynie po upływie tego terminu (zob. podobnie wyrok z dnia 5 maja 2022 r., BPC Lux 2 i in., C-83/20, EU:C:2022:346, pkt 23 i przytoczone tam orzecznictwo).

36 W związku z tym wykluczona jest wykładnia art. 10 dyrektywy 2021/2167, zgodnie z którą określone w nim obowiązki miałyby zastosowanie z mocą wsteczną.

37 W drugiej kolejności, co się tyczy dyrektywy 2015/849, z jej art. 2 ust. 1 w związku z art. 3 tej dyrektywy wynika, że ma ona zastosowanie wyłącznie do podmiotów prowadzących niektóre szczególne rodzaje działalności gospodarczej wymienione w tym art. 2 ust. 1. Tymczasem wśród tej działalności nie znajduje się zakup kredytów zagrożonych lub zarządzanie kredytami zagrożonymi.

38 W związku z tym ani dyrektywa 2021/2167, ani dyrektywa 2015/849 nie mają zastosowania do uregulowań krajowych odnoszących się do cesji pakietu kredytów zagrożonych mających cechy opisane w pkt 29 niniejszego wyroku.

39 W trzeciej i ostatniej kolejności należy przypomnieć, że przy wdrażaniu prawa Unii państwa członkowskie są zobowiązane do przestrzegania ogólnych zasad tego prawa (zob. podobnie wyrok z dnia 3 września 2015 r., A2A, C-89/14, EU:C:2015:537, pkt 35 i przytoczone tam orzecznictwo). Tymczasem uregulowania będące przedmiotem postępowania głównego nie wdrażają ani dyrektywy 2021/2167, ani dyrektywy 2015/849, jak stwierdzono w poprzednim punkcie, ani też żadnej innej normy prawa Unii. W związku z tym zasady, o wykładnię których zwrócił się również sąd odsyłający w pytaniu pierwszym, także nie znajdują zastosowania do tych uregulowań.

40 W świetle całości powyższych rozważań odpowiedź na pytanie pierwsze powinna brzmieć tak, że dyrektywę 2021/2167, w szczególności jej art. 10, oraz dyrektywę 2015/849 należy interpretować w ten sposób, że nie mają one zastosowania do uregulowań krajowych odnoszących się do cesji pakietu kredytów zagrożonych, które w odniesieniu do okresu poprzedzającego upływ terminu transpozycji dyrektywy 2021/2167 nie przewidywały, iż takie umowy powinny być zawierane w formie pisemnej, i z których wynikało, że osoby fizyczne lub prawne, których działalność polega na dokonywaniu takich cesji wierzytelności, nie były objęte nadzorem ostrożnościowym przez organ krajowy właściwy w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

W przedmiocie pytania drugiego

41 Biorąc pod uwagę odpowiedź udzieloną na pytanie pierwsze, nie ma konieczności udzielania odpowiedzi na pytanie drugie.

W przedmiocie kosztów

42 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2167 z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów oraz w sprawie zmiany dyrektyw 2008/48/WE i 2014/17/UE, w szczególności jej art. 10, a także dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającą rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 oraz uchylającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE,

należy interpretować w ten sposób, że:

nie mają one zastosowania do uregulowań krajowych odnoszących się do cesji pakietu kredytów zagrożonych, które w odniesieniu do okresu poprzedzającego upływ terminu transpozycji dyrektywy 2021/2167 nie przewidywały, iż takie umowy powinny być zawierane w formie pisemnej, i z których wynikało, że osoby fizyczne lub prawne, których działalność polega na dokonywaniu takich cesji wierzytelności, nie były objęte nadzorem ostrożnościowym przez organ krajowy właściwy w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Podpisy